

İKİNCİ DERECE YANIK SKARLARI VE BOŞANMA: BİR OLGU SUNUMU

Uğur Çom, Volkan Ünal, A. Sadi Çağdır, Ziyaettin Erdem, Erdem Hösükler

Adli Tıp Kurumu, İstanbul, Türkiye

Alındı: 26.12.2012 / Kabul: 12.02.2013

Sorumlu Yazar: Uğur Çom

Zafer Mahallesi Denizler Sokak Cont Apartmanı No: 17/4 Yenibosna Bahçelievler İstanbul – Türkiye, e-posta: ugurvehilalcom@hotmail.com

ÖZET

Evlenme; evlenme engeli bulunmayan bekâr bir erkekle bekar bir kadının devamlı olarak, iyi ve kötü günlerin paylaşılması düşüncesi ile hukukun öngördüğü şekilde bir araya gelmeleri için yaptıkları hukuki bir anlaşmadır. Evlenecek olan taraflar; bekâr, evlenme yaşına erişmiş (medeni kanuna göre erkeğin ve kadının 17 yaşını doldurmuş olması), akıl hastası olsalar bile evlenmelerinde tıbben sakınca olmadığı resmi sağlık kurulu raporuyla kanıtlanmış, aralarında evlenme yasağı olmayan bireylerdir.

Evlilik birlikteliğinin, eşlerin yerine getirmesi gereken hukuki sorumluluklara uymaması nedeniyle sonlanması, boşanma olarak tanımlanabilir. Boşanma davalarında eşlerin boşanma sebebi olarak göstermiş olduğu aile içi şiddet, akıl hastalığı, iktidarsızlık, cinsel soğukluk,

vajinismus, kocanın karısını fiili livataya maruz bırakması gibi tıbbi iddiaların doğru olup olmadıkları hususunun tespiti için aile mahkemeleri ve asliye hukuk mahkemelerince adli tıp uzmanları veya ilgili uzmanlık alanlarından görüş istenmektedir.

Sunduğumuz bu vakada, 2012 yılında mahkeme tarafından Adli Tıp Kurumu 3. İhtisas Kurulu'na gönderilen kişinin vücudunda bulunan yanık lezyonları ile ilgili olarak, türleri, büyüklükleri, tedavilerinin mümkün olup olmadığı, bu durumun evlilik birliğini davacı açısından çekilmez bir hale getirip getiremeyeceği sorulmuştur. Kurulumuzca yapılan tıbbi muayene sonuçları ve dava dosyasından ayrıntılı bilgiler elde edildikten sonra, boşanmanın ve nedenlerinin istatistiksel oranları hakkında literatür bilgisi toplanmıştır. Böylece, evlilik birliğinin kurulmasında ve devamının sağlanmasında dikkat edilecek öne çıkan faktörler

belirlenmiştir. Daha sonra, toplanan veriler ışığında, eşlerin tıbbi durumlarının boşanma davaları üzerine etkileri incelenmiştir. Literatürde, tıbbi nedenli boşanma davalarının sınırlı sayıda yer aldığı görülmüş, kozmetik nedenlerle ilişkili bir boşanma davası ise bulunamamıştır.

Çiftlere evlenmeden önce aile merkezlerinde psikolojik danışmanlık vermek, eşlerin birbirlerini iyi tanımasına fırsat vermek, aile içi şiddetin hekimlerce erken teşhisi-önlenmesi ve gerektiğinde rehabilitasyon sürecinin sağlanması, aile müessesinin ayakta kalmasında önemli parametrelerdir. Özellikle aile içi şiddet olgularının tanımlanmasında adli tıp hekimlerinin önemli bir rolü vardır.

Anahtar Kelimeler: yanık skarları, boşanma, evlilik

SECOND DEGREE BURN SCARS AND DIVORCE: A CASE REPORT

Uğur Çom, Volkan Ünal, A. Sadi Çağdır, Ziyaettin Erdem, Erdem Hösükler

The Council of Forensic Medicine, The Ministry of Justice, Istanbul, Turkey

Received: December 26, 2012 / Accepted: February 12, 2013

Correspondence to: Uğur Çom

Zafer Mahallesi Denizler Sokak Cont Apartmanı No: 17/4 Yenibosna Bahçelievler İstanbul – Türkiye, e-posta: ugurvehilalcom@hotmail.com

ABSTRACT

Marriage is a legal agreement which is carried out by a single man and a single woman with no impediment to marry in order to come together through the way prescribed by law with the idea of sharing good and bad days continuously. Individuals getting married are the ones who are single, at the age of marriage (according to civil law: man and woman over the age of 17), proven to have no medical impediment by an official health report even if they are mentally ill.

Divorce can be defined as the termination of marriage union due to failures of spouses' in obeying the legal responsibilities that they have to fulfill. Expert opinion is asked from forensic medicine specialists or from other specialty fields by family courts or civil courts for determining whether the medical claims like domestic violence, mental disorder, im-

tence, frigidity, vaginismus, anal sex forcement by husband, which are shown to be the cause of divorce by spouses in divorce suits, are right or not.

In the case we present, for the burn lesions on the body of the person referred to the Council of Forensic Medicine 3rd Forensic Expertise Board in 2012 by the court, type and size, whether they are possible to be treated or not and whether they may make the marriage union unbearable for the plaintiff spouse or not were asked.

After the results of the medical examination performed by our Board and the detailed information from the court file were obtained, the literature data about the statistical rates of divorces and its reasons were collected. Thus, the significant factors to pay attention in establishment and maintenance of the marriage union were determined. Then, we have evaluated the effects of the spouses'

medical statuses on their divorce suit through collected data. In the literature, medically reasoned divorce suits were found to be limited while no divorce suit related with cosmetic reasons were able to be found.

Giving psychological counseling to couples at family centers before marriage, giving opportunity for couples to know each other well, early detection-prevention of domestic violence by physicians and providing rehabilitation process when needed are important parameters in the maintenance of family. Forensic medicine specialists have an important role especially in defining the cases of domestic violence.

Key words: burning scars, divorce, marriage

GİRİŞ

Evlenme; evlenme engeli bulunmayan bekâr bir erkekle, bekâr bir kadının devamlı olarak iyi ve kötü günlerin paylaşılması düşüncesi ile hukukun öngördüğü şekilde bir araya gelmeleri için yaptıkları hukuki anlaşmadır (1). Evlenecek olan taraflar; bekâr, evlenme yaşına erişmiş (Medeni Kanunun 124. maddesine göre erkeğin ve kadının 17 yaşını doldurmuş olduğu, olağanüstü bir sebeple veya pek önemli bir nedenle hakim 16 yaşını dolduran erkek ve kadının evlenmesine izin verebilir.), evlenmelerinde tıbben sakınca olmadığı resmi sağlık kurulu raporuyla kanıtlanmış, aralarında evlenme yaşı olmayan bireylerdir (1,2). Boşanma; eşlerin yerine getirmesi gereken hukuki sorumluluklara uymaması ve tarafların, toplumun, müşterek çocukların menfaatinin kalmadığı durumlarda evlilik akdinin mahkeme tarafından sonlandırılmasıdır. Boşanan bireyler iyi bir evliliği gerçekleştirememiş, kötü bir evliliği de sürdürememişlerdir (1-3). Olgumuza; davacı tarafından evlilik akdinden sonra kişide mevcut olan kozmetik nedenlerden dolayı boşanma davası açılmış olup, Adli Tıp Kurumu 3. Adli Tıp İhtisas Kurulu'ndan davalıda bulunan yanığın türü, büyüklüğü, tedavisinin mümkün olup olmadığı ve evlilik birliğini davacı açısından çekilmez hale getirip getirmediği hususunda rapor tanzim edilmesi istenilmiş olup, boşanma nedenleri arasında kozmetik nedenlerin az bulunması, az bulunan hastalık

hallerinin boşanma sürecine dahil edilmesi nedeniyle sunulmaya değer bulunmuştur.

OLGU

20 yaşındaki kadın, davacı ile 25/06/2010 tarihinde görücü usulüyle evlenmiş, evlilikleri kendisi ve tanıkların beyanlarına göre fiili olarak sadece 1 hafta sürmüştür. 1 hafta sonrasında davalı kadın ailesinin yanına dönmüştür. Evliliğin fiili olarak sona ermesinden yaklaşık 2 ay sonra kozmetik nedenlere bağlı boşanma davası açılmıştır.

Olgumuzun Adıyaman Devlet Hastanesi Plastik Cerrahi Polikliniği'nde yapılan muayenesinde; 1 yaşında iken sıcak su ile yandığı, sol meme alt kısmında (sulkusta) 9x4 cm'lik skar (yara izi), sol lumbal bölgede 3x1 cm'lik skar, sağ kolda medialde 4x1 cm'lik skar olduğu, mevcut skarların keloid veya hipertrofik formasyonda olmadığı, sağlam deri ile aynı hizada olduğu, mevcut skarların 2. derece yanık sonrası oluşan skar formunda olduğu, skar revizyonu tedavisi ile yanık sonrası kalmış olan yanık izlerinin düzeltilebileceği, bu skarların evlilik birliğini çekilmez hale getirip getirmeyeceğinin adli tıp uzmanı tarafından değerlendirilmesinin uygun olacağı belirtilmiştir.

Olgumuzun İstanbul Adli Tıp Kurumu 3. Adli Tıp İhtisas Kurulu'nda 11/06/2012 tarihinde yapılan muayenesinde; sol meme alt kısmında 9x3 cm'lik

büyük ölçüde cilt seviyesini almış, yer yer yükselici muhtemel yanık skarı, sağ kol medialinde 12x3 cm'lik alanda medialindeki 4x1 cm'lik alanda daha belirgin, hafif hipertrofik hafif koyu renkli muhtemel yanık skarı (alanın geri kalanı değerlendirildiğinde cilt seviyesinde ve büyük ölçüde cilt renginde) izlenmiştir. İstanbul Adli Tıp Kurumu 3. Adli Tıp İhtisas Kurulu'nun mütalaasında; davalının mevcut bulgularının 2. derece yanık skarları ile uyumlu olduğu, yanık skarlarının sol meme alt kısmında 9x3 cm ve sağ kol medialinde 12x3 cm büyüklüğünde olduğu, skar revizyonu tedavisi ile yanık sonrası skarlarının bir miktar düzelebileceği, mevcut yanık skarlarının kişiye evlilik birliğinin vecibelerini yerine getirmesi açısından engel teşkil etmeyeceği kararına varılmıştır.

TARTIŞMA VE SONUÇ

1. derece yanıklar sadece epidermise lokalizedir. Klinik olarak ağrı ve eritem ile karakterize olup herhangi bir nedbe ya da iz bırakmadan iyileşir. 2. derece yanıklar ise epiderminin tamamı ve derminin bir bölümünü kapsar. Klinik olarak ağrı, eritem ve bül oluşumu ile karakterizedir. İyileşme belirgin nedbeleşme, kozmetik ve fonksiyonel kayıpla olur ve pigmentasyon değişiklikleri ortaya çıkar. Üçüncü derece yanıklar derinin tam kat yanıklardır ve kendiliğinden iyileşerek kapanmazlar. Derin dokuları et-

Tablo 1: Ülkeler Arası Yıllara Göre Boşanma İstatistikleri (1996-2007 Yılı) (Binde)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
AB (27 Ülke)	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,9	1,9	2,0	2,0	2,0	:	:
AB (25 Ülke)	1,8	1,8	1,8	1,8	1,9	1,9	2,0	2,0	2,0	2,1	:	:
Avr. Böl. (15 Ülke)	:	:	:	:	:	:	:	:	1,9	1,9	:	:
Belçika	2,8	2,6	2,6	2,6	2,6	2,8	3,0	3,0	3,0	2,9	2,8	2,9
Bulgaristan	1,2	1,1	1,3	1,2	1,3	1,3	1,3	1,5	1,9	1,9	1,9	2,1
Çek Cumhuriyeti	3,2	3,2	3,1	2,3	2,9	3,1	3,1	3,8	3,2	3,1	3,1	3,0
Danimarka	2,4	2,4	2,5	2,5	2,7	2,7	2,8	2,9	2,9	2,8	2,6	2,6
Almanya	2,1	2,3	2,3	2,3	2,4	2,4	2,5	2,6	2,6	2,4	2,3	:
Estonya	4,0	3,8	3,2	3,3	3,1	3,2	3,0	2,9	3,1	3,0	2,8	2,8
İrlanda	0,0	0,0	0,4	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8	0,8	:	:
Yunanistan	0,9	0,9	0,7	0,9	1,0	1,1	1,0	1,1	1,1	1,2	1,3	1,2
İspanya	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,2	1,7	:	:
Fransa	2,0	2,0	2,0	2,0	1,9	1,9	1,9	2,1	2,2	2,5	2,2	:
İtalya	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	:	0,8
Güney Kore	1,1	1,3	1,3	1,7	1,7	1,7	1,9	2,0	2,2	2,0	2,3	2,1
Letonya	2,5	2,5	2,6	2,5	2,6	2,4	2,5	2,1	2,3	2,8	3,2	3,3
Litvanya	3,1	3,2	3,3	3,2	3,1	3,2	3,0	3,1	3,2	3,3	3,3	3,4
Lüksemburg	2,0	2,4	2,4	2,4	2,4	2,3	2,4	2,3	2,3	2,3	2,5	2,3
Macaristan	2,2	2,4	2,5	2,5	2,3	2,4	2,5	2,5	2,4	2,5	2,5	2,5
Misk	0,0	0,0	:	0,0	0,0	:	:	:	0,0	0,0	:	:
Hollanda	2,2	2,2	2,1	2,1	2,2	2,3	2,1	1,9	1,9	2,0	1,9	2,0
Avusturya	2,3	2,3	2,2	2,3	2,4	2,6	2,4	2,3	2,4	2,4	2,5	2,4
Polonya	1,0	1,1	1,2	1,1	1,1	1,2	1,2	1,3	1,5	1,8	1,9	1,7
Portekiz	1,3	1,4	1,5	1,7	1,9	1,8	2,7	2,2	2,2	2,2	2,3	2,4
Romanya	1,6	1,6	1,8	1,6	1,4	1,4	1,5	1,5	1,6	1,5	1,5	1,7
Slovenya	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,2	1,4
Slovakya	1,7	1,7	1,7	1,8	1,7	1,8	2,0	2,0	2,0	2,1	2,4	2,3
Finlandiya	2,7	2,6	2,7	2,7	2,7	2,6	2,6	2,6	2,5	2,6	2,5	2,5
İsveç	2,4	2,4	2,3	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,2	2,2	2,2	2,3
İngiltere	3,0	2,8	2,7	2,7	2,6	2,7	2,7	2,8	2,8	2,6	:	:
Hırvatistan	0,8	0,9	0,9	0,8	1,0	1,1	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	:
Makedonya, Eski Yugoslav Cum.	0,4	0,5	0,5	0,5	0,7	0,7	0,6	0,7	0,8	0,8	0,7	0,7
Türkiye	:	:	:	:	:	0,4	1,4	1,3	1,3	1,3	1,3	:
İzlanda	2,0	1,9	1,8	1,7	1,9	1,9	1,8	1,8	1,9	1,9	1,6	1,3
Lihtenştayn	1,4	2,1	:	:	3,9	2,5	2,9	2,5	2,9	2,7	2,3	2,8
Norveç	2,3	2,3	2,1	2,0	2,2	2,3	2,3	2,4	2,4	2,4	2,3	2,2
İsviçre	2,3	2,4	2,5	2,9	1,5	2,2	2,2	2,3	2,4	2,9	2,8	2,6
Avr. Serb. Tic. AL	:	:	:	:	1,8	2,2	2,2	2,3	2,4	2,7	2,6	:

kilerler ve bir belirgin deri defektleri bırakırlar(4-6).

Skarlar keloid ve hipertrofik olarak ikiye ayrılır. Keloid skarların tedavisi zordur ve tekrarlama eğilimlidirler.

Hipertrofik skarlar revizyon tedavileriyle zaman içinde iyiye doğru giderler. Skar revizyonu tedavisi erken dönemde kremler, silikon jelleri gibi tedavi yöntemlerini içerirken, geç dönemde cerrahi işlemler yapılabilir. Cerrahi işlemler nedbenin çıkarılarak yeniden dikilmesi, nedbenin yerinin değiştirilmesi, genişliğinin azaltılması ve gerektiğinde greft ve deri nakli gibi yöntemleri içermektedir. Nedbe düzeltme ameliyatları özel durumlar dışında yaralanma üzerinden bir yıl geçmeden yapılmaz (4-6).

Boşanma ülkemizde ve diğer dünya ülkelerinde bir sosyal problem olarak karşımıza çıkmaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı'nın 2012 1. dönem verilerine göre ülkemizde 107.942 çift evlenmiş, aynı dönemde 334.474 çift boşanmıştır. Evlenme yaşı erkekler için ortalama 26.3, kadınlar için ortalama 22,9 olarak tespit edilmiştir. Boşanmaların %40.3'ü evliliğin ilk 5 yılı içerisinde, %23.7'si 16 yıl ve daha fazla süren evliliklerde gerçekleşmiştir (7). Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı'nın 2006 yılı verilerine göre kaba evlenme hızı 2005 yılında binde 8.90, 2006 yılında binde 8.72, 2007 yılında binde 9.09, 2008 yılında binde 9.03, 2009 yılında binde 8.21, 2010 yılında binde

7.98, 2011 yılında binde 8.02 olarak bulunmuştur. Kaba boşanma hızı ise 2007 yılında binde 1.34, 2008 yılında binde 1.40, 2009 yılında binde 1.58, 2010 yılında binde 1.62, 2011 yılında 1.62 olarak bulunmuştur. İşsever ve arkadaşlarının 1999 yılında İstanbul'da boşanma nedenlerine yönelik 3060 boşanma olgusu üzerinde yaptıkları bir çalışmada ilk sırayı şiddetli geçimsizlik, ikinci sırayı alkol kullanımı, sonra sırasıyla; cana kast, terk, aldatma, akıl hastalığı ve diğer nedenler almaktadır. Boşanan çiftlerin %41.6'sının çocuksuz olup, %40.4'ünün ise evliliklerinin ilk 5 yılı içerisinde boşandıkları görülmüştür (8). Demirci ve arkadaşlarının Kasım 2003, Temmuz 2004 tarihleri arasında Konya ilinde 1032 çift içerisinde rastgele örnekleme yöntemiyle seçilen 200 vakada yaptıkları bir çalışmada yine ilk sırayı şiddetli geçimsizlik (fikren ve ruhen uyumsuzluk) almakta sonra sırasıyla eşini aldatma, aile içi şiddet, ekonomik nedenler, kayınvalide problemi, psikiyatrik nedenler, cinsel iktidarsızlık takip etmektedir, ayrıca evliliklerin %12'sinin ise görücü usulü ile evlendiği bulunmuştur (9). İran'da yapılan 572 kişinin (400 kadın ve 172 erkek) incelendiği bir çalışmada kadınların %59.8'inin boşanma nedeni yanlış eş seçimi, erkeklerin %43.7'sinin boşanma nedeni aile ve akraba baskısı olarak ortaya çıkmıştır. Yanlış eş seçimi, duygusal ihtiyaçların karşılanmaması, aile baskısı ve aileye bağımlı olmanın boşanma nedeni olarak seksüel ve fiziksel faktörler gibi nedenlerden daha

önemli olduğu gösterilmiştir(10). Türk Medeni Kanunu'nda hem evliliğin devamlı olması ilkesi kabul edilmiş, hem de koşullar oluştuğunda bireylerin boşanabileceği ilkesi kabul görmüştür. 22.01.2001 kabul tarihli Türk Medeni Kanunu'nun 160-166. maddelerinde; zina, hayata kast, onur kırıcı ve küçük düşürücü davranış, suç işleme ve haysiyetsiz hayat sürme, terk etme, akıl hastalığı ve evlilik birliğinin sarsılması gibi durumlarda boşanma davası açılabileceği, 170. maddesine göre de bu durumların kanıtlanması durumunda hakimin boşanmaya veya ayrılığa karar verebileceği belirtilmiştir. Olgumuzda evliliğin ilk 5 yılı içerisinde kozmetik nedenlerden dolayı boşanma davası açılmıştır. Kozmetik sorunlar nedeniyle açılan boşanma davaları, boşanmalar arasında az görülmektedir. Türk Medeni Kanunu'nda 166. maddede belirtilen akıl hastalığı nedeniyle boşanma tıbbi bir neden olarak izlenirken, cinsel işlev bozuklukları (empotans, vaginismus) belirtilen boşanma gerekçelerinden "Evlilik Birliğinin Sarsılması" kapsamında değerlendirilmektedir. Olgumuzun görücü usulüyle evlenmesi, evliliğin ilk 5 yılında boşanma davası açılması ve çocuk sahibi olmamaları boşanma olgularına yönelik yapılmış çalışmalarla benzerlik göstermektedir. Evlilik birliğinin bozulması tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de halen önemli bir problemdir. Tüm dünyada olduğu gibi evlilik yıllara göre azalmakta, boşanma ise yıllara göre artmaktadır(11,Tablo 1). Görücü usulü evlilikler eşle-

rin birbirini tanınmasına fırsat vermemekte, evlenmeden önce çözüme kavuşturulması gereken konular evlilikten sonraya bırakılarak ciddi sorunlara yol açmaktadır. Çiftlere evlenmeden önce açılacak olan aile merkezlerinde psikolojik danışmanlık vermek, eşlerin birbirini tanımalarına fırsat vermek, aile içi şiddeti önlemek için hekimlerin sorunlu çiftleri erken tespiti ve rehabilite etmesi, aile müessesinin ayakta kalmasında önemli parametrelerdir. Özellikle aile içi şiddet olgularının tanımlanmasında ve adli mercilere bildirilmesinde adli tıp hekimlerine büyük görev düşmektedir.

KAYNAKLAR

1. Türk Medeni Kanunu ile Türk Medeni Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun . T.C. Resmi Gazete: Sayı: 24607, Tarih: 08.12.2001, Kanun Numarası: 4722.
2. Demirci Ş, Günaydın İG, Doğan KH, Aynacı Y. Konya ilindeki boşanmaların retrospektif değerlendirilmesi. Adli Tıp Dergisi 2005;19(1):22-28.
3. Bilge Y, Kendi Ö, Ayhan K. Boşanma kararı verilen 236 vakanın retrospektif incelenmesi. Adli Tıp Bülteni, 2000;5(3):230-232.
4. Chou TD, Chon SL, Lee TW, Chenüz SG, Cheng TY, Lee CH, Chen TM, Wang HU. Reconstruction of burnumuzun scar of the upper extremities with artificial skin. Plastic and Reconstructive Surgery. 2001 August; 108(2):378-85.
5. Horswell BB. Scar modification. Techniques for revision and camouflage. Atlas of the Oral and Maxillofacial Surgery Clinics of North America. 1998 September; 6(2):55-72.
6. M.A.E. El-Otiefy, A.M.A. Darwish. Post-burn breast deformity: various corrective techniques. Annals of burns and fire disasters. 2011 March 31; 24(1):42-45.
7. İşsever H, Dişçi R. İstanbul'da 1999 yılında sonuçlanmış boşanma davalarında boşanma nedenlerinin değerlendirilmesi. Adli Tıp Bülteni, 2000; 5(3): 151-6
8. Evlenme ve boşanma istatistikleri, 1. Dönem 2012, Türkiye İstatistik Kurumu, yayın no:10849
9. Boşanma istatistikleri, Türkiye İstatistik Kurumu. <http://tuikapp.tuik.gov.tr/demografiapp/bosanma.zul> Erişim Tarihi:25.12.2012
10. Barikani A, Ebrahim SM, Navid M. The cause of divorce among men and women referred to marriage and legal office in Qazvin, Iran. Global Journal of Health Science, 2012 August 27; 4(5):184-91.
11. TC. Başbakanlık Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü, Boşanma Nedenleri Araştırması, Mart 2009:5-21.